

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrletno 80 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vratice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nekaj o klubih drž. zboru.

II. Kar se sklene v drž. zboru, to je vse že poprej v klubih gotovo in se v zboru samem vdari, če smemo tako reči, le še pečat na pismo. Vsi govori v zboru pomenijo torej le toliko, da razni klubi postavijo svoje sklepe v lepo svetlobo, nekaj na vzgorej, nasproti cesarju, bolj pa še na vzdolej, nasproti svojim volilcem. K večjemu velja še kje kateri govor v drž. zboru nekaj več za to, da se v klubih ozira nanj pri sklepanji kake druge reči, to pa le tak govor, ki pride gg. poslancem do živega.

Iz tega pa se vidi, da nima poslanec, ki ni v nobenem klubu. tedaj „divjak“ nobene moči do zboru, pa tudi mali klub t. j. tak, ki šteje le malo udov, ne more ničesar doseči, ako ne stoji v tesni zvezi z drugim, večjim. Ali tudi to mu ne pomaga veliko, kajti od njega dobi le podporo v eni ali drugi reči, v vseh drugih pa ostane brez pomoči in je torej brez moči gledé na sklepe, ki se godé v zboru. Po tem takem mora pač vsak poslanec skrbeti za to, da se pridruži kakemu klubu in naravno je to, da si izvoli za to klub, v katerem sedé možje, ki jih navdaja enaka želja, kakor njega, oziroma njegove volilce.

V sedanjem drž. zboru ima jih poslanec veliko na izbiro, več more biti, kakor mu je ljubo, kajti pri nekaterih je samo neka trma gg. poslancev kriva, da stojé klubi drugi za drugim, ko bi se lahko naredilo iz dveh, treh le samo po enem klubu. Poglejmo si torej te klube! 1. Največ udov šteje „klub nemških liberalcev“, namreč 109. Temu je na čelu dr. pl. Plener, baron Chlumecky in dr. Kaj hoče ta? Nič druga, kakor to, da so nemški liberalci v Avstriji na vrhu ter se izpolnjuje povsod le njih volja: v cerkvi, v šoli, v uradih, v trgovini. Njih volji se naj ukloni sv. cerkev, vsako ljudstvo, z eno besedo nemški liberalci čejo nam vsem biti za gospodarja in mi smo jim dobri le še tako za hlapca in če smo pridni, dobimo

potlej kako drobtino z njih bogate mize, se ve, da s tiste, ki jim jo mi napolnimo.

2. Tik za tem klubom stoji „klub nemških nacionalcev“, ki šteje kacic 20 udov; največ jih je iz štajarske in koroške dežele. Na čelu mu je dr. Steinwender, voljen v Beljaku; tudi dr. Kokošinek, voljen v Mariboru in na Ptuj, sedi v tem klubu. Kar hoče klub nemških liberalcev, to hoče tudi ta klub nemških nacionalcev, samo da še v večji meri. To pové tudi sam, čisto brez vse zavése, odkrito. Oba sta si torej brata, starši in mlajši.

3. Njima se pridruži „klub liberalnega osredja“ t. j. klub, ki šteje 13 udov, nemških in laških poslancev. Na čelu mu je grof Fran Coronini. Ta ni za nas bolji, kakor prejšnja.

Da je klub za-se, to prihaja samo iz tega, ker laški poslanec vendar-le ne more biti v nemškem klubu. Liberalizem pa je v tem klubu doma, nič manj, kakor v nemških in klub hodi torej, tako po celem, z njima enaka pota.

4. Klub Mladočehov ali kakor si daje sam imé, klub Čehov šteje 37 udov. Le-ta je na mestu českega kluba v minolih dobah državnega zboru. Poslanci v tem klubu sami ne vedó, kaj da čejo in ti so krivi, da v sedanjem drž. zboru ni zanesljive večine. Nemški liberalci ne marajo tega kljuba, ker so v njem le Čehi, drugi poslanci pa zato ne, ker so v njem le liberalci in to prav nevarne sorte. Mi torej obžalujemo ta klub in sodimo, da se godi tako tudi njemu; da se sam sebi že smili. Kdor pa veter seje, žanje vihar.

5. Klub „Moravskih Čehov“ ne šteje toliko udov, kakor klub Mladočehov, toda v drž. zboru bode mu ležje delo, ker se naslanja na druge, konservativne klube. Ali njemu krvavi srce, ker ne more iti z mladočeskim klubom, da si so v enem kakor v drugem klubu sami Čehi, češki rodoljubi. To je v resnici žalostno.

6. Klub Poljakov šteje 56 udov in mu je na čelu grof Javorski. Ta klub je najsrečniji, kajti on odloči lahko večino v drž. zboru. Ako

drži z liberalnimi klubi, tedaj je večina na njih strani gotova in je tudi v klubu samem veliko poslancev, ki to želé, drugi pa bi vendar-le radi bili na strani konservativnih klubov in teh je večina. Ali kaj si čejo, ko je v drž. zboru več liberalcev, kakor pa zanesljivih konservativcev? Vsled tega pa še sedaj tudi ne vemo, katera stranka da h koncu zmaga v tem klubu. Čisto lahko pa je mogoče, da zmaga v njem liberalna stranka in tedaj dobimo liberalno večino v drž. zboru.

Kakor delo, tako plačilo.

Zemlja je dobra mati in sama ni kriva, če nosi na svojem hrbtišči ljudi, ki niso vredni, da jih nosi — morilce, tate, pijance in njim podobne malopridneže. To je gotovo, da ona ni rada za to, da se še njih število celo množi, ali kaj si hoče? Prej ali slej sicer dobi jih že neizprosna pravica v svoje roke, vrača jim po zasluženji, kar jim gre. Poleg teh pa je še neumnežev in takih ljudi na njej veliko, ki se čejo z vso silo smešiti pred ljudmi — ona jih trpi na sebi, dokler jih ne doseže osoda, katere so vredni. Tak možic pa je tudi pač ta, o katerem nam piše jako čislav Slovenec, mož stare korenine in poln iskrenega rodoljubja, iz Ptuja tako-le: Ako še sedaj, dolgo po volitvah, nekoliko besed spregovorimo, kriv je tega eden volilcev Ptujskega okraja, ki si je prizadeval rušiti disciplino, in je po vsej svoji moči delal za nekega „bauernverajnerja Bračkota“, ki je v Radgonskem okraju doma. Mož, ki ga imamo na mislih, je Janez Visenjak, predstojnik občine Slomi, župnije D. Marije na Polenškaku.

Ta mož si domišlja velikanško modrost; spisuje celo liste, lani je dal pa že malo brošurico tiskati. Mož te svoje reči pošilja v svet drzno, za plačilo ali pa tudi brez tega.

Dva taka spisa imamo pred seboj, starejši list do občine sv. Florijana pri Rogatci in pa potem lanske brošurico. List nesi na čelu: „An die lobliche Gemeinde Amt St. Florian Post Rohič“. Gosp. Visenjak, „das“ bi moralo stati, pa ne „die“ in löbliche ne lobliche. Da nemški ne znate, to sicer nič ne dene, pa da nemškutarite, to ni lepo, saj ste nekdam bili veren narodnjak. Gledé lista pa hočemo samo dve reči omeniti. Vi trdite, da so kmetje volilci Ptujškega okraja spisali spomenico in jo izročili g. Raiču, naj bi jo predložil držav. zboru. Med drugimi trjativami je bila tudi neki ta; „Naj bi prenehale Besitzsteringe“. Kako bi zamogel držav. zbor to zabraniti, in poslanec to stvar zagovarjati, pač ne vemo. — Gosp. Raič je umrl, in nove volitve bile so razpisane, in Vi ste postavili tistokrat, se ve, da na svoj rovaš, novega kandidata. Koga? Kaj misliš, dragi čitatelj? Nikoga manjšega, kakor Nj. Visokost,

cesarjeviča Rudolfa. Zakaj pa ne mahom Nj. veličanstvo cesarja samega? „Bratje volilci kmetijškega stanú“, pisali ste, „dogovorite se na volišči, da glasujemo vsi enoglasno za cesarjeviča Rudolfa. Živija“. To je bilo v resnici od Vas jako lepo.

Minolo je od tiste dobe nekoliko let, in Vi ste prišli do drugega prepričanja: „kmet naj voli kmeta“ in v ta namen ste spisali zgoraj imenovano brošurico. V njej pišete: „Tedaj, predragi bratje kmetiškega stanú! 5 strašnih propadov kmetški stan vkončuje;“ — Gospod, vže eden propad je zadosti, „in ti so namreč: 1. previsoka cenitev zemljišč, 2. preveliki davki, 3. previsoke obresti in odtrtija, 4. odvetništvo, 5. volitve.“ — Kratko hočemo zavrtni Vaše krive nazore. Previsoka cenitev in iz te izvirajoči davki žulijo kmeta, to je resnično. Gosp. Visenjak, ali so naši sedanji slov. poslanci zakrivili tako visoko cenitev zemljišč? Ali ne veste, da je to delo liberalne stranke; in da slov. poslanec noben ni tega kriv? In ako sedaj vse kmečke občine same kmeta pošljejo v državni zbor, mislite; da bojo poslanci mest i. d. hitro pritrtili želji kmečkih poslancev, naj se zemljišča na novo cenijo, in davki znižajo? Motite se močno; saj veste, da kmečki poslanci v držav. zboru nimajo večine, in kako more kmet, ki ne more imeti tako globoke učenosti, nasproti prebrisanim poslancem drugih strank kaj opraviti? In kdo plača pa 3—4 milijone gold., katerih stane najmanj nova cenitev? Gotovo le kmet, posestnik in če bode s tem cenitev bolja, kdo zna to? Naj še Vam povem, kaj je enkrat djal plem. g. Kaisersfeld nemcu, ki je tožil, da kmečki stan propada: „Nič ne dene „rekel je, ako propade kmečki stan, saj zemlja ostane.“ — Taki nazori se vé, da so žalostni, toda najboljši kmet, poslanec takih ljudi ne bo prepričal. — Previsoke obresti; kolikor nam je znano, te se vedno znižavajo. Oderuštvo pa je odpravljeno, in zato so delali tudi naši slovenski poslanci. Oderuha samo treba naznaniti sodišču. Tudi ste čuli menda, kako se je zgodilo nekemu takemu strijcu ormožkega okraja. Odvetništvo: Dragi prijatelj, delajte na to v svojem delokrogu, da bodo ljudje pošteni, pravični, da se ne bodo pravdali za vsako malenkost, kakor se res godi v nekaterih krajih, in tedaj bode nas odvetništvo najmanje tlačilo.

Volitve štejete tudi med propade, kako to? Ali ne volimo vže več let prav za prav, ravno v Vašem smislu? Ali ni imel raj. g. Raič tudi velike kmetije, in iz te je moral pridobiti hrano za se, g. kaplana in številne posle? Ali nista sedanja naša poslanca tudi posestnika kmetij? Ali niso vsi ti kmečkega rodú, in so videli od otročjih let in še vidijo vse nadloge in težave kmečkega stanú? Da je eden naših

sedanjih poslancev doktor in odvetnik, drugi doktor duhovnik, mislite, da za voljo tega svojega dostojanstva, do katerega sta prišla po trudapolnem uku, nimata več srca za svoj rod? Gosp. Visenjak, Vi delate krivico našim najvrednejšim sinom. — Kako pa je to, da niste med svojimi „propadi“ imenovali vojaštva? Se-li je to zgodilo vedoma ali nevedoma? Ne veste-li, da tlači sedanji čas celo Evropo, ne samo Avstrijo, največ ogromno število vojakov, t. j. stroški za njih vzdrževanje potrebni? — Čudno, govorite o slabih vinskih letih, pravite: „ko še ni bilo železnice, si je kmet mnogo za vožnjo zaslužil, je živino zapregel, šel v Ljubljano“ itd. — Dragi, to so le prazne besede. Povejte nam poslanca, svetujte poslance, če so tudi prosti kmeti, ki bojo v državnem zboru dognali to, da vojni minister polovico vojakov pošlje domov, ko vse druge države štrlijo v orožju; poslance, ki odpravijo železnice, in bojo kmeti drugoč, kakor nekdanj „foringašili“; poslance, ki odpravijo trtno už, strupeno roso, in nam pripravijo božji blagoslov, da naši vinogradi rodijo obilno sladkega vinca; — tedaj pa vedite, „propadov“ bode konec, in mi bomo vsi z Vami enoglasno za take kandidate glasovali. Dragi g. Visenjak, ne begajte volicev s takimi čenčami, pustite visoko politiko, te Vi ne morete razumeti; ne smešite se, kakor zadnjikrat, ko ste na volišči, v dvorani še po svoje agitovali; ko ste oblastno rekli: „Jaz sem kmet, in volim kmeta B“. — O prvem ni nihče dvomil; koga pa ste volili, to smo slišali. . . .

Tako ošteva naš dopisnik še dalje gosp. Visenjaka ali mi sodimo, da mu dela s tem preveč časti, kajti mož, ki more kaj tacega pisati, kakor dela to g. Visenjak v brošurici svoji, zasluži — zdravniške pomoči.

Gospodarske stvari.

Vabilo sadjarskim društvom, posameznim sadjarjem in sploh prijateljem sadjarstva.

V preteklem desetletji se je po Spodnjem Štajarji osnovalo dokaj sadjarskih društev, kar spričuje, da se ljudstvo probuja in spoznava veliko važnost sadjarstva v naših krajih, ki so ravno tej stroki poljedelstva posebno ugodni. Vsa društva imajo nedvomljivo namen umno sadjarstvo povzdigniti na stopnjo, katere je dežela vredna pa tudi potrebna: domovini odpreti nov vir več ali menj stalnih dohodkov. Izdatnih dohodkov pa smemo ravno od umnega sadjarstva pričakovati. Teh pa bode mogoče dosežati po obilnih, zavednih, marljivo delujočih društvih. Kako pa bi bilo društvom skupno postopati, da se zaželeni uspehi prej dosežejo?

Odbor podpisane društva je v svojem posvetovanji 16. dan t. m. sklenil slavna sad-

jarska društva povabiti, da bi se skupno posvetovali o tej zadevi.

Društva naj se blagovolijo udeležiti po svojih odbornikih ali zastopnikih; ti zastopniki bodo pretresovali: kako bi bilo društvom skupno delovati v povzdigo umnega sadjarstva. Občno zborovanje bode na binkoštni ponedeljek, dne 18. vel. travna, popoldne po večernicah; društveni zastopniki pa se bodo posvetovali pred občnim zborovanjem istega dne.

K obilni vdeležbi prijazno vabi „Cesarjevič Rudolfovo sadjarsko društvo za Spodnji Štajar“ v Št. Jurji ob juž. žel. 22. dan malega travna 1891.

Dr. Ipavic, ravnatelj. V. Jarc, tajnik.

O kokoših.

Kokoš ali kura je potreba pri hiši in če napravi sem ter tje kaj škode, posebno na vrtilih, je to le malo, če se primerja njeni koristi. Kaj bi naredila gospodinja v časih, ko bi ne bilo jajca ali piščeta pri hiši? Tudi bolnik, posebno na kmetih, kjer ni mesarja pri rokah, zna za to: kako dobro mu dene kokošinja juha!

Izgodi pa se večkrat, da kokoš ne more znesti jajca. Če se ji ne pomaga, pogine ti in v časih ravno taka, ki je najrajši nesla. Odkod pa prihaja to, da kokoš ne more znesti? To se izgodi tedaj, če se ji naredi predebela jajca, in to se ji izgodi posebno rado, ako dobiva več žita, posebno rži va-se; najraje torej ob žetvi, rž jim je v tem oziru najnevarniša, kajti rženi otrobi imajo v sebi ostro tvarino, katera razvraži; pri konjih napravi ona srbečico na koži in trepalnice se jim vnamejo celo po gostem, pri svinjah pa se izgodi to pri parkljih. Kokoši napravi ista ostrina najbolj v črevesih škode, ter postanejo le-ta suha in zato se jajce ne more pomikati v redu naprej, vsled tega se vzraste jajce na jajce in več rmenjakov se zavije v eden beljak. V tem nastane velika kepa in zna se, da se je potem kokoš ne more iznebiti.

Ako zapazi gospodinja, da se kokoš muči z jajcem, pa ga ne izpravi kmalu od sebe, tedaj naj teče po slanini ali povojenega sala; naj ga zreže na drobno in še vrže v zmes malo soli. Po njem slastno seže kura in ga požre. Za tem pa ji nastane huda žeja in kura se napije vode. To ji pomaga, kajti voda napne črevesa in salo jih, če smemo tako reči, namaže, jajce se torej pomakne naprej, in kura ti veselo zakokodače.

Povrtne bolhe.

Zoper povrtne muhe je dober pripomoček v našem pelinu. Vzame se ga nekoliko, dene se v lonec in popari se potem z vrelo vodo. Tako ostane kacih 24 ur, potem pa poškropi one zeli, na katerih vidiš bolhe, s pelinovo

in sicer precej močno. To vniči deloma bolhe, deloma pa odžene. Škropljenje se ponovi, če se pokaže zopet bolh na zeléh.

Sejmovi. Dne 1. maja v Cirkovcah, na Zelenem travniku, pri sv. Treh kraljih v slov. gor., na Hajdinji, na Muti, na Ljubnem, pri sv. Filipu, v Trbovljah, v Velenji in v Vržeji. Dne 2. maja v Poličanah. Dne 4. maja v Arveži, pri sv. Križi na Murskem polji, pri sv. Trojici v slov. gor., v Mariboru, na Ptujski gori, v Rogatci, v Stradnu, v Svičini, v Slov. Bistrici, v Studenicah in v Selnici na Dravi. Dne 5. maja v Celji (za konje), v Radgoni, pri sv. Juriji v slov. gor. Dne 6. maja v Lučanah, na Ptuji, v Braslovcah in v Konjicah. Dne 7. maja v Jarenini in dne 8. maja na Polji.

Dopisi.

Od sv. Ilja v slov. gor. (Občinske zadeve.) Otroku ne napraviš kmalu večjega veselja, kakor če mu kupiš trobentico, da trobi dan za dnevom, naj že tudi sosede ušesa bolijo. Otrok si misli, zdaj njo imam, zdaj si ž njo napravljam lahko veselje po svoji volji. Ravno tako so delali naši Nemci v občinskem zastopu. Trobentali so o svoji zmagi noč in dan po liberalnih časnikih; in še zdaj v časih zatrobijo v „Tagespošti“, ako v občinskih sejah kaj imenitnega sklenejo. Gotovo si mislijo, zdaj smo na krmilu, zdaj moramo biti glasni, da svet izve, kdo in kaj smo mi. Tako so v pretečenem meseci zatrobili v „Tagespošti“ po svetu, da so v seji dne 22. februarja t. l. izvolili dva odbornika, se ve, da Nemca za častna občana. Slovenski trije odborniki se seje niso vdeležili. Vpraša se, zakaj sta bila ona za častna občana izvoljena? To se nam faranom Št. Iljskim zdi nerazumljivo. Nerazumljivo rečemo; saj če koga voli občina za častnega občana, ima tak gotovo velike zasluge za dotično občino. Prašamo torej, kaj pa sta ta dva storila za našo občino? Nič! Eden ima sicer tukaj veliko posestvo, pa stanuje v Strassu in ima edine zasluge za občino, da pride k sejam. Ker ga Štrasski „burgerji“ niso še hoteli za „častnega občana“ zvoliti, ko bi morebiti bolje vedeli, zakaj, prišel je k nam po ta častni „naslov“. O drugem pa kratko povemo, da še posestnik ni, temuč njegova gospa; kako zamore tak za občino kaj zaslužnega storiti? Ali si za „nič“ in zopet „nič“ naslov častnega občana zasluži? V kratkem bodemo morebiti doživeli, da bodo nemški posestniki, njih vincarji in hlapci občine Št. Ilj vsi „ehrenburgerji“ postali. Bravo! Slavni občinski zastop, kaj pa je letos z občinskim računom? Vsak skrben hišni gospodar ali oskrbnik napravi ob koncu leta račun; ali pri našem občinskem zastopu še ni duha ne

sluha o kakem računu. Kje pa tiči ta račun, kaj je vzrok, da ga ni na svetlo? Ali ni pomoči, ali ni postave, ki bi pomagala temu onemoglemu občinskemu računu na svetlo! Mi tedaj ne moremo primerjati našega občinskega zastopa dobremu hišnemu gospodarju, temuč slabemu hišnemu oskrbniku, kateri ne more ob pravem času z mirno vestjo stopiti z računom pred svojega gospodarja. Vsak gospodar gleda, da se takega slabega oskrbnika iznebi, enako hoče se tudi občina Št. Ilj, ako bode Božja volja in sreča junaška, sedanjega nemškega, občinskega zastopa iznebiti pri prihodnjih občinskih volitvah. Fr. Fr.

S Pohorja. (Kmetovalci, pozor!) Nekaj časa sem mrgoli po naših krajih agentoy „Ogrsko-francoske zavarovalne družbe“. Ta družba ima svoj sedež v Budimpešti in je čisto v judovskih rokah. Že zaradi tega treba bi se je bilo varovati. Pa bi tudi res ne opravila mnogo med nami, ker mi ne maramo ne za „ogerske“ in ne za „francoske“ dobrote; toda neki agentje poslužujejo se raznih sleparstev. Kakor jim namreč kaže, izdajajo se za zastopnike „Slavije“ ali pa „Graške zavarovalnice“, samo da jim ljudje bolje zaupajo; potem pa zahtevajo od njih zavarovalne knjižice in brez dovoljenja posestnikov prepisujejo zavarovanja na „Ogersko-francosko zavarovalno družbo“. Ker ta družba, kakor se čuje, dobro ne stoji in ker so mnogi posestniki zaradi prevelike zaupljivosti svoje do neznanih jim ljudi imeli že sitnosti in stroške, svarimo naše gospodarje: varujte se sleparjev!

Od sv. Bolfanka pri Središči. (Zahvala in prošnja.) Da sem s knjigo „Slovensko petje v preteklih dobah“ slovenskim rodoljubom ustregel, dokaz so mi mnoga priznavna pisma in častitke, kakor tudi preplačila, katera dobivam za razposlane knjige od rodoljubov slovenskih. Za vse to izrekam blagim podpirateljem svojim tem potom prisrčno zahvalo. Častite naročnike, katerim sem naročene knjige že davno uposlal, pa prosim, da blagovoljno storijo tudi oni svojo dolžnost. Rodoljube slovenske, kateri še nimajo moje knjige, pa opozarjam na kritike slovenskih listov o napominanej knjigi. Fran Rakuša, nadučitelj.

Iz Gornjegagrada. (Gasilno društvo.) Pred nekoliko časa bila je govoricca po Gornjemgradu, da je skoraj čudež, če zamore „Društvo prostovoljne požarne brambe v Gornjemgradu“ še obstati, ker prejšnji odbor, posebno pa glavvar niso za društvo v pretečenih letih nič skrbeli. Razveselile so nas tedaj tiste sladke besede in obljube, katere je izrekel novo-izvoljeni glavvar g. Č., da hoče dokazati, kaj je društvo požarne brambe, kako se more načelnitstvo voditi in kako se mora v prid udov in drugih prebivalcev delovati — to hoče nam prihodnjost

pokazati. Resnici na ljubo pa moram le povedati, da mi je znano, da tudi prejšnji odbori in glavarji niso rok križem držali in so se tudi mnogo trudili za napredek društva — dokaz temu raznovrstne reči, katere društvo že premore.

Od sv. Vršana pri Mariboru. Pregovor pravi, da je smola, če ima človek smolo. In to je gotovo imel „gospon“ Luka doli v Kamnici. Za volitev bil je v „čakanji“ zoper svojega predstojnika torej precej miren, naj si je inace precej delaven, posebno, kjer bi ga treba ne bilo. Prav dobro razume Luka iz Kamnice razrazpošiljati „Slov. Gospodarja“. Smel je namreč za male krajcarje na mesec čitati „Slov. Gospodarja“, ki ga dobiva vrli narodnjak Hl. Za to dobroto pa še je g. Luka tudi časi prijel kak list, celo še pred volitvami celi „Slov. Gospodar“. Luka ima torej smolo. Tudi je vže lani izplenil iz „Slov. Gospodarja“ tisti list, v katerem je bil, kakor slab denar znani „edler nemškutar“ predobro zadet. Pa kaj si hočemo! Slednji si rad hrani dobro zadeto „fotografijo“. Ker Luka spada med „fortšritlerje“ in je tudi eden prvih lučnjakov, torej zmirom preganja „sence“, kakor bojda čarovnice meglo. Nedavno je bil za botra občinskemu predstojniku Krčevinskemu pri nekem članku v „Mbg. Ztg.“ Lahko je to njemu, ker ima babico pri rokah. In da so prav dobro „botrinjo“ imeli, to se govori že pri nas tukaj gori.

Od sv. Marka pri Ptujih. (Greha kaznen.) Čeravno ima mesto Ptuj v okrajnem zastopu med 40 zastopniki, skoro 20 svojih, tedaj z ozirom na dačo dosti preveč, vendar so bili 1883. leta nekateri kmetje veleposestniki tako kratkovidni, da so glasovali za nemške in nemčurske kandidate. Vsled tega slovenskega greha prišlo je v okrajni zastop 30 Nemcev in nemčurjev, pa samo deset Slovencev; načelnik postal je bivši žid. Takrat za Slovence tudi niso marali nekateri kmetje iz Bukovec in Stojnc, potem iz Muretinc. Hoteli so biti „nobel vilici“, posebno eden, ki hodi k Wurmbrandu na lov; ločili so se od slovenskih kmetov in potegnili z nemčurji! Ti pa so njim in vsem prebivalcem v Bukoveh, Stojncih in Muretincih izdajstvo z grdo nevhvaležnostjo poplačali. Gospodje Pisk, Filafero in drugi odpravili so okrajno cesto skozi Bukovec, Stojnce, zgradili so novo od Borlskega mosta prek muretinskega pašnika; Bukovci in Stojnci skrbeti morajo sami za cesto in njo na svoje stroške nadelavati, akoravno vsi vozniki le po tej cesti vozijo s Ptuj na Borl in z Borlna v Ptuj; Muretinci pa imajo razkosan občinski pašnik, katerega ne morejo graditi. Tako se kaznuje izdajstvo slovenskih kmetov! Tega greha naj se varujejo v bodočnosti kmetje poškodovanih treh vesnic in vsi drugi celega okraja, kedar pri-

dejo spet volitve v okrajni zastop! Če ne popravi krivice okrajni zastop, v katerem bodo imeli slovenski kmetje večino, se ne bode nikdar odpravila!

Vedež.

Iz Slivnice pri Mariboru. (Cvetice — bandero.) Od časa, ko stanuje tukaj blaga gospa Cecilija Cabrol imamo našo farno cerkev ob vsakej priliki jako lepo in okusno okinčano. Letos pa je ta gospa po velikem prizadetji, razen svežih, cvetečih rož še priskrbela, da je bilo pri božjem grobu 6 novih narejenih cvetic, katere pa so tako živo posnete, da smo le gledali, kje da se dobó tako lepe sveže vrtnice in aceleje. Hvala! — Drugo veselje je bilo na veliko soboto šolski mladini. Ta dan pred čast. vstajenjem se je blagoslovila nova šolska zastava z podoboma Angelja varuha in Bl. Device Marije. Naš prečast. gospod župnik Fr. Hirti so jako ginljivo govorili mladini in odraslim pomen zastave in kako se učenci naj vsikdar priporočajo svojemu angelju varuhu in nebeški Materi, katerih sliko vidijo na zastavi. Botra gospa Ana Wreg, mesarica tukaj, pa je poklonila lepi trak z napisom: „Šolski mladini v Slivnici 1891.“ Vsem šolskim dobrotnikom, posebno blagorodni gospej grofici Nugent M., gospej Ani Wreg in drugim dobrotnikom iz okolišča in iz Maribora, ki so radodarno pripomogli da se je šolski mladini tako lepa pisanka v vedni spomin priskrbela, bodi srčna zahvala in Bog plati še enkrat izrečena.

Iz Vržeja. (Požar in požarna bramba.) V sredo, dne 4. aprila zvečer malo pred deseto uro, ko so ljudje že mirno počivali, obda strašna svetloba naš trg in ob jednom vdari plat zvona, naznanjajoč nam požar pri Mart. Avarji. Ogenj mu je pokončal skoraj vsa splotja, vse kmetijsko orodje, jedno kobilo in devet svinj, ker tega že ni bilo časa rešiti. Kako je nastal požar, tega še ne znamo. Škode je okoli 2000 gld. Nesrečnež je bil le za nekaj malega zavarovan. Da ogenj ni dalje segal, moramo zahvalo izreči našim hrabrim fantom in možem, ki so se tukaj in pri vsakem požaru v okolici izkazali urni in neboječi. Nekoliko se jih je pri gašenju opeklo, pa rane niso nevarne. Domači brizgalnici ste bili hitro tje pripeljani. Množica domačega ljudstva in tudi iz bližnjih vasi je prihitela pomagat svojemu bližnjemu v nesreči. Prisrčno zahvalo so zaslužili vrli Krapjenci, ki so v tako temni noči prihiteli nam s svojo brizgalnico celo uro daleč na pomoč. Tudi naša požarna bramba zasluži v tej reči pohvalo. Le to je bilo smešno poslušati, da je njen „fajerberhopman“ seveda nemško komandiral, ali ga je še more biti vsak dvajseti za silo razumel. Ko je bilo kako delo izvršiti, moralo se je vselej požarnikom prej raztolmačiti, kaj imajo storiti. Pri požaru pa to ne gre! Mnogo več bi še se zamoglo rešiti, ko bi bilo povelje sloven-

sko. In zakaj ste Vi, požarniki, spet letos izvolili nemčurskega poveljnika? Bržčas Vam je pivo dišalo! Se-li ne sramujete, da ste — brez majhne izjeme — vsi za par kapljic pijače, izdajalcem jednako v tem zatajili svojo narodnost? To pa pač ni vredno hvale.

Iz Galicije pri Celji. (Voda — zlata poroka.) Tukaj je bilo jako žalostno, ker večji del leta imeli smo pomanjkanje vode za ljudi, kakor tudi za živino. V vodnjakih je vsled suše ali pa mraza vsahnila voda tako, da smo je iz oddaljenega potoka morali dovažati. Ali hvala Bogu tudi temu se je prišlo do konca s tem, da smo po velikem trudu vodo po cevih napeljali in sicer iz okolo 180 sežnjev oddaljenega izvirka. Da pa je bilo to tveselje, to se razume, zatoraj so nam tudi topiči pozdravljali prihajajočo vodo in tako naznanjali vsem faranom, da je pomanjkanju vode konec. — V nedeljo, dne 12. aprila imeli smo tukaj slovesno zlato poroko, katero sta obhajala Franc in Ana Krempeš iz Železnega. Ker je to bil prvi slučaj pri tej fari, zbralo se je mnogo ljudstva, katero je željno pričakovalo prihoda zlatih svatov do cerkve. Obširna cerkev bila je premala za sprejem vsih navzočih, tako, da jih je veliko moralo pod milim nebom sveto mešo slišati. V ginljivih besedah so nam naš preč. g. župnik razložili pomen te svečanosti tako, da le malo katero oko ostalo je suho. Pa tudi si je pri tem marsikdo mislil: ko bi mi Bog dal milost enacega dočakati.

Iz južnega Pohorja. (Potne sitnobe.) Marsikdo je že opisoval svoje življenje, ako je kje hodil v kakem daljnem in tujem kraju, in tudi v vašem cenjenem listu se je že mnogokrat bralo o takih prigodkih kaj lepega in zanimivega. Tudi mi hočemo danes povedati nekaj iz svojega potovanja, čeravno smo že po daljših potih hodili. Bilo je dne 17. aprila, ko se nas zbere skupaj kakih šest mož, in gremo proti Mariboru, da tam nakupimo drugi den mladih praset, ker so nam jih doma razne nezgode pobrale. Obloženi smo bili s starimi koši, saj za novega je še škoda; dva pa sta nesla tudi vsak po par škafov svojega izdelka, da sta jih v Mariboru prodala. Pridemo pa proti večeru skozi imenitno ves Hoče, in zdaj poslušajte, kaj se nam je tam prigodilo. Ko gremo memo neke hiše pred cerkvo, plane nad nas pijan mož ter nas prav po tolovajsko vstavi pa praša kam gremo in od kod smo. Mi mu povemo, vendar mu ni bilo nič dosti. Nam se je to čudno zdelo, reče nam pa, da je bila tukaj blizo neka telica vkradena. No tedaj pa si je oni pijanec gotovo mislil, da mi telico v koših nesemo! Še več, oni pijanec nam je hotel celo naše koše pobrati in nas po šubu okoli na Konjice tirati. To pričkanje je trpelo precej dolgo. Smejalec in gledalcev je bilo naenkrat iz vse vesi, kakor če

na semnji tata vjamejo, ter so s svojim smehom našo sramoto še večjo delali. Končno se pijancu vendar iztrgamo in nadaljujemo svojo pot. Ko drugi den to naznanimo policiji v Mariboru, nam je bilo rečeno, naj izvemo le samo ime omenjenega moža. In mi res, ko gremo drugi den nazaj, smo prehodili malo, da ne vso ves, ter prašali, kako se piše oni, ki nas je včeraj tako grdo napadel. Ali mislite, da smo izvedeli? O kaj še, nihče neki ni videl in tudi slišal ne kaj od včerajšnjega dne, in morali smo tako oditi. Po poti pa smo si mi to reč tako le razlagali: gotovo, da so le Hočani starih košev potrebni ter so pijanca najeli, da nam jih pobere ter jih potem med nje razdeli, potovalce pa napodijo. Drugače bi bili gotovo povedali drugi dan ime onega sitneža, da bi ga mi bili gosposki naznanili. Zato še enkrat glasno kličemo vsem, ki bodo kedaj stare koše skozi Hoče nesli, naj se varujejo da jim jih — r ne vzame.

Več kmetov.

Iz Čadrama. (Priljudnost.) Idi dragi mi bralec, iz slov. Bistrice po cesti proti Mariboru in ako se ti naključí ob času, ko mine šola v Polskavi, boš mi gotovo pritr dil, da je resnica, kar ti bom zdaj povedal. Bilo je pred nekaterimi tedni, ko sta zavoljo opravka potovala dva moža od nas proti Mariboru. Primerilo se je pa, da sta šla ravno opoludne skoz zgornjo Polskavo. Ker je šola ravno minola, pridirja obilno število vrešečih otrok proti in memo nju; ker jih pa noben otrok ne pozdravi razun dveh z dober den, začudita se temu. Zdaj jih pride zopet lepa truma, le-te pa eden popraša: Otroci, ali pri vas nič ne znate krščanskega pozdrava: Hvaljen bodi Jezus Kristus? A pri nas tega nič ne vemo, odreže se korajžno neko dekle, potem pa jo smeje vderejo naprej. No če je pa taka, mislita si, potem se pa ni čuditi da je toliko malomarnih in hudobnih ljudi na svetu. Ako še mlad tako lepega pozdrava ne bo vedel, kako bo neki potem, ko bo star še kaj od vere znal! Zdaj ti pa rečem, ljubi moj bralec, ko bi šel od Oplotnice proti Čadramu, kadar šola mine, ker na to stran največ otrok gre, moram ti reči, da se boš naveličal odgovarjati, tako te bojo pozdravljali s tem prelepim pozdravom. To moram reči na čast vseh naših gospodov, kateri mladino podučujejo. Ali če tudi boš moral velikrat odgovoriti, vendar boš to z veseljem storil; ako so otroci krščanski, bodo še gotovo, ko odrastejo, trdno vero ohranili. Na take smemo ponosni biti.

Iz Zdol blizo Brežic. (Raznoterost.) Vinski kupci storé dobro, če pridejo k nam po vino, kajti je še dobrega vina pri nas, okoli 400 veder. Spomlad je pa slaba, kajti vreme je grdo in kmetje ne morejo nič orati po polji. — Tukaj se od leta 1886. pri občinskem uradu uradu je slovenski in od leta 1888 tudi pri kraj-

nem šolskem svetu. To je vse hvale vredno, saj pa bi tudi bilo čudno, če bi se naši možje, ki imajo v tem besedo, še ne bili spametovali. Gosp. Tomaž Kunstič, dosedanji nadučitelj, je odšel iz Zdol dne 2. aprila. To je bilo pa za Zdolčane brž veliko veselje ter si le želijo, da pride na njegovo mesto mož, vreden njih zaupanja. (Kar še pišete na dalje, ni za to, da se objavi in če se kaj v našem listu vzprejme, za to ni treba nič plačila. Ured.)

Iz Kozjega. (Okr. zastop.) Volitve v okrajni zastop, katere so se vršile 6., 8. in 10. t. m. izpale so prav dobro, kajti izvoljeni so v velikem posestvu samo dva nasprotna ali dvomljiva in v trgih trije nasprotni, to je pet udov nemške stranke, drugih 27 udov so vsi vrli Slovenci. Upamo, da bodo tudi volitve dne 5. majnika ravno tako izpadle, zatoraj pa tudi opominjamo vse izvoljene ude tega zastopa, da ednoglasno volijo dosedanjega gosp. načelnika dr. Rausch-a in dosedanje odbornike, kajti toti so nam v pretečeni dobi prav dobro gospodarili, priklad imamo za 13°/_o manj od leta 1890. Toraj živili! Volilci dne 5. majnika, bodite zložni in volite prave dobre in Vam znane poštene Slovence.

Izpod Pohorja. (Učiteljsko društvo) naše je zborovalo uni četrtek v Konjicah. Došlo je 20 gg. učiteljev in dve učiteljici. Na dnevnem redu je bilo prenarejenje društvenih pravil. Nadučitelj g. Pavel Leitgeb iz Loč govoril je na vprašanje: „Kako se naj cesarska pesem v šoli obravnava, da se mladini ljubezen do cesarja in domovini vkorenini?“ Govor je bil zelo zanimiv in z veliko pazljivostjo smo poslušali razpravo tega vprašanja. Enoglasna hvala se izreče govorniku za govor. Gosp. učitelj Pireh iz Konjic govoril je obširno o šolskih vrtih in pokazal, katere oddelke naj ta obseže. Po dokončanem zborovanju bil je skupni obed pri g. Druškoviču. Marsikatere napitnice so se napile in vesele pesmi so se slišale. Vsakemu udeležniku bode ta dan v spominu ostal. Omeniti je, da se je obeda udeležil tudi obče znani prijatelj šole in učiteljstva gospod župnik Slatinšek iz Št. Jungerta. V svoji napitnici, katera je veljala učiteljem Konjiškega okraja, opozoril je na vzajemno sodelovanje med učitelji in duhovniki, ker le na ta način je mogoče doseči smoter odgoje mladine.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Navada je doslej v drž. zboru, da obe hiši, gosposka in poslaniška, odgovorite na prestolni govor in je odgovor vselej tak, kakor ugaja večini v zboru. Ker pa sedaj ni v nobeni hiši večine, zato se svet vpraša, kaka da bosta ta odgovora. V gosposki hiši je tak odgovor že gotov in on je

vsem strankam po volji, da-si ga je grof Falkenhayn iz konservativne stranke sestavil, ni pa še gotovo, če se v poslaniški hiši zjedinijo vse stranke v eden odgovor ali adresu, kakor se ji pravi. Nemški liberalci bi radi, da vzprejme zbor njih adresu, to pa ni mogoče, ker ima poljski klub že svojo adresu, ki ugaja tudi klubu konservativcev in najbrž dobi tedaj le-ta večino v zboru. Se ve, da se izgodi to le tačas, ako so za-njo vse druge stranke razven nemških liberalcev in njih repa, nemških nacijonalcev. Teh adresa pade pa potem pod klop. — Na Štajarskem je zadnja tri leta 141 trgovcev napovedalo krido t. j., da nima več, s čem da plača svoje dolge. To pač ni prijetno znamenje. — V Gradci je imelo kat. polit. društvo v ponedeljek veliko zborovanje. To društvo ima veliko moči na politiko naših nemških konservativcev. — Dvesto let obstoji že koroški pešpolk št. 7 in praznuje dne 23. in 24. junija slovesno spomin na to dobo. — Slov. društvo „Straža“ zboruje dne 13. maja v Celovci in pride več važnih stvari v posvetovanje. — Kranjska dežela obhaja za dve leti dvestoletnico svojega zgodovinarja, barona Valvazorja. Pripravlja se do one dobe velik spomenik za-nj; postavi se pa najbrž v Ljubljani. — V Gorici se vidi sedaj že vendar-le na štacunah slov. napisov in kar je več, laški omikanci pusté jih na miru. Prej pa so jih radi z blatom obdelali. — Drž. uradniki v Trstu prosijo, naj se jim vzviša plača ter se bojé, da postane živež v mestu poslej dražji, ker dobijo tudi tje dac ali štibro na vžitnino. — Hrv. sabor ali dež. zbor snide se dne 22. maja in dobi v posvetovanje načrt postave, vsled katere se uravna zemljiščna odveza. Načrt je na korist Madjarov ter vzame hrv. deželi blizo 2 milj. gold., do katerih ima pravico. „Narodni“ poslanci pa bodo gotovo vzprejeli ta načrt, sicer pa bi pri Madjarih prišli v zamero. Tega pa Bog ne daj! — Ogerska vlada raznaša vest, da ima drž. kaso sedaj bolj polno, kakor le kedaj in sicer zato, ker se vplačuje davek bolj v redu. No, enako poročilo dobimo vselej, vsako leto v spomladi, na konci leta pa jim ravno tako gotovo manjka vsako leto denarja. Kam torej le kje pride?

Vunanje države. Blizu Rima je v četrtek razletela neka smodniška tovarna in je napravila veliko škode po mestu, zlasti po cerkvah, nekaj tudi v vatikanskih poslopjih, kjer živé sv. Oče Leon XIII. Straha je bilo veliko v mestu, ker ljudje dolgo niso vedeli, kaj da se je zgodilo. — Po vsej Italiji imajo delalci jutri, dne 1. majnika, „svoj praznik“, ali vlada jim ga doslej še ni privolila, ker se boji, da bi kje ne nastali nemiri. — Francoska vlada je razpustila „društvo rodojubov“, ker je delalo zoper republiko. Sedaj pa se boji vlada še bolj tega društva ter meni, da ruje

ono na tihem zoper njo. Zato pa stika marljivo po hišah tistih mož, ki so bili udje društva in prav bi jej bilo, ko bi kaj našla, da bi lahko poslej vtaknila te može v luknjo. Doslej še ni našla ničesar. — V Angliji bodo iz ljudskih šol odpravili učnino in sicer za to, ker jim nesejo davki dovolj denarja, več, kakor ga je državi treba. — V Berlinu je umrl 91 let stari maršal Moltke, tisti ki je izdelal načrte za zadnje vojske proti Avstriji in potlej proti Franciji. Ker so bile vojske za Nemško državo srečne, zato je maršal bil pri Nemcih v visoki časti. Pavijo, da jo je maršal tudi zaslužil. — Ruski veliki knez Nikolaj, brat cesarjev, je umrl. — Rusko vojaštvo se premenjuje ob avstrijskih in nemških mejah, toda neki le zato, da pride boljih vojakov na meje, slabi pa se porinejo na vzhodne strani ruske države. — Zopet se pravi, da se izkliče Bolgarija za neodvisno t. j. da ne pripozna več sultana za svojega gospoda ter mu tedaj ne plača več davka. To pa se pač ne izgodi še tako hitro, ker so sosednje države zoper to. — Srbski vladi je na poti kraljica Natalija in zato dela z vso silo na to, da se kraljica izseli iz Belega grada in gre, če jo je volja, na ruska svoja posestva ali kamor ji bolje sodi. — Na Turskem niso tako srečni, kakor pri nas Madjari, ter imajo v drž. kasah sušo. Tudi novi finančni minister jim jih ne more napolniti. — Iz Afrike se poroča, da je abesinski neguš Menelik sklenil sedaj s francosko vlado neko zavezo in sicer zoper Italijane. In to je mogoče, če tudi francoska vlada ne da veljati take zaveze. — V južno Ameriko se ne smejo več naseliti ljudje iz nemške in ruske države. Tam so jih torej že tudi siti. — V severni Ameriki ima predsednik republike „zdrženih držav“, Harrison za svojo rabo železniški voz, ki stane 80 000 gl. v našem denarju. To se ljudem zdi pa že tudi v Ameriki za potrato.

Za poduk in kratek čas.

Turki v Podravji leta 1532.

Napisal J. Sattler.

O vdova tožna, zapuščena,
Ti mati toliko sirot,
S krvjo, solzami napojena,
Ki bol poznaš le, nič dobrot,
Oj mati vdanega ti sina,
Oj, zlata mati — domovina!
Gregorčič.

Kadar čitamo zgodovino svoje domovine, predočujemo si vse one vesele in žalostne dogodke, katere so doživeli predniki naši. Mi gledamo njih radost in žalost, mi čujemo njih petje in njih jok. Žal, da nam povestnica naša le malo veselega poroča; vsaka stran je polna trpljenja in nadlog; zares smemo mi reči, da

je pisana s krvjo in solzami, z ognjem in mečem. Vendar pa nas tolaži in osrčuje tudi ta tožna zgodovina, ker nam pravi, da so očetje naši prebili groznejšo bedo, kakor more nas kedaj zadeti; ako slovenskega naroda ni ugonobilo stoletno in stolotno zatiranje, ne bodo tudi nas uničile današnje nezgode.

Razgrniti hočem tu le jeden majhen listek iz zgodovine naše, ki nam opisuje najhujši turški naval v slovensko Podravje. Videli bomo, koliko zlega in gorja so Slovincem v teh krajih prizadeli divji Turki pred 359 leti. Dandanes sicer ne pustošijo ti divjaki rodne naše zemlje, turška krdela ne požigajo več naših cerkev in vasi, janičarji ne pobijajo več naših starčkov in žen, ne plenijo več naših dečkov in deklet; ali drug vrag bi nas rad strl in in pokončal; to so novodobni Turki: nemškutarji, šulvereinarji in südmarkovci, ki nam hoté vzeti materni jezik, ki nas hoté pregnati s tiste zemlje, katera je napojena s krvjo in solzami prednikov naših. Bojevati se nam je torej tudi še dandanes; ali ta boj ni krvav. Braniti moramo slovenska tla in pravice svoje z orožjem značajnosti; to je, okleniti se nam je tako tesno in goreče predragega domovja, kakor se otrok oklepa mile svoje matere, ker je ona jedina in najboljša. V tej borbi pa nas ravno krepi in junači spomin na davne čase.

Kakih osemindvajsetkrat so Turki prihrumeli na slovenski Štajer. Največ so trpeli sevé kraji ob meji proti Hrvatskeji in Ogerskeji; leta 1532 so pa divjali po Slovenskih Goricah in po vsem Podravji od Mute do Haloz. To leto je mogočni turški cesar Sulejman II. sam peljal silno vojsko, ki je štela 140.000 mož in 120 topov (kanonov) skozi Ogersko proti Dunaju. Meseca avgusta je bil že blizu avstrijske meje. Kralj Ferdinand je na Dunaju nabiral veliko vojsko za obrambo stolnega mesta; vendar Turčin ni prodril do njega, ker mu jo to za branil slovenski junak. Hrvatski povelnik Nikolaj Jurišič se je ravno odpravil s 28 konjiki proti Dunaju, kar prideró prva turška krdela pred mesto Kisek, blizu štajerske meje. Kisek je bila majhna in slaba trdnjavica; vendar je iz okolice bežal vanjo, kdor koli je mogel. Zvedeni in pogumni Jurišič oboroži za silo 700 kmetov in ž njimi hrabro brani mestne zidove zoper nevernike, katerih je bilo, kakor listja in trave. Veliki vezir Ibrahim je po vinogradih okrog razstavil topove in neprestano streljal proti mestu.

Turki so delali podkope in se ljuto zaganjali v trdnjavico; toda Jurišič je srčno odbijal vse naskoke. Curkoma je tekla kri. Dne 28. avgusta so Kiseški junaki odbili devetnajsti in zadnji naval. Trdnjavica je bila skoro do čista porušena. Zdaj se je Jurišič jel pogajati.

Udal se je častno še tistega dne. Sulejman je tako čislal neslišano njega junaštvo, da mu je poklonil mesto in grad Kisek, kralj Ferdinand pa 6400 gld.

Tri tedne se je Turška vojska mudila pred neznatnim in slabim Kiseškim mestom. Dunaj in Nemčija sta bila rešena; otela jo je slovanška pogumnost. Tega še Nemci ne morejo tajiti, da si bi radi. (Dalje prih.)

Smešnica 18. „No“, reče kmetica sosedi svoji, „kaj ne, da je Tvoj mož bolji ter ne ostaja več v trdo noč v oštariji? K nam se ne sliši nič več kreganje“. „Res je“, odvrni ji soseda, „mož je bolji in prinese mi vselej liter vina seboj, kaj bi ga tedaj kregala!“

Razne stvari.

(Mil. knezoškof) so bili v petek, dne 24. aprila pri sv. očetu Leonu XIII. v slovesnem zaslišanju in upamo, da se vrnejo v teku prihodnjega tedna srečni in zdravi v svojo škofijo.

(Odpoved.) G. France Robič, profesor na c. kr. učiteljišči v Mariboru in c. kr. okr. nadzornik ljudskih šol v Mariborskem, Šent-Lenartskem, Slov. Bistriškem in Šmarijskem okraji, je odložil zadnjo službo. Izgodilo se je to vsled tega, ker je prevzel poslaništvo za dež. in drž. zbor iz volilnih okrajev Maribor in dr. Učiteljstvo teh okrajev pa se mu je tudi v posebnem pismu zahvalilo za doslenje uspešno njegovo delovanje.

(Slov. čitalnica) v Brežicah praznuje dne 10. maja slavnost svoje ga ustanovljenja in sicer v društvenih prostorih v hotelu Klembas. Na vsporedu je 1. koncert vojaške godbe 53. pešpolka nadvojvoda Leopold iz Zagrebu na vrtu od 4. do 7. ure popoldne. 2. Nagovor, petje in godba ob 8 uri in 3. prosta zabava s plesom. Vstopnina je za osebo 50 kr., zunanji udje pa so je prosti, Odbor te mlade hčerke slov. rodoljubja pričakuje obilo vdeležbo, posebno še iz obližja.

(Šolstvo.) Minister za uk in bogočastje je imenoval za c. kr. okr. šolske nadzornike gg.: H. Schreinerja, vodjo na c. kr. učiteljišči v Mariboru, za ljudske šole okraja Maribor; Fr. Janežiča, profesorja veronauka na istem učiteljišči, za okraja St. Lenart in Slov. Bistrica in Fr. Lesketa, učitelja na c. kr. vadnišči v Mariboru, za okraj Šmarije.

(Pravila) „Bralnega društva“ v Cezanjevcih pri Ljutomeru je visoko c. kr. namestništvo v Gradci potrdilo in zaradi tega bo v Cezanjevcih v nedeljo dne 10. maja ob 4. uri popoldne volitev novega odbora, h katerej se vsi slovenski rodoljubi, ki hočejo k društvu pristopiti, vljudno vabijo. Osnov. odbor.

(Volitev.) V Admontu so ivolili za opata admontinskega samostana o. Kajetana Hofmanna. Ta samostan ima več velicih posestev tudi na slov. Štajarji.

(Podružnica) sv. Cirila in Metoda za Šaleško dolino v Šoštanji ima svoj redni občni zbor dne 6. maja t. l. ob 4. uri popoldne v čitalničnih prostorih v Šoštanji, pri katerem se bodo ob enem letnina in nevi udje nabirali. Po zboru prosta veselica s petjem. K obilni udeležbi vljudno vabi Načelnništvo.

(Odvetnik.) V Mariboru se naseli za odvvetnika g. dr. Fr. Krenn, doslej v Šmariji pri Jelšah in sicer pride le-sem dne 1. avgusta. Dobro bode, če zavzeme kateri izmed naših odvvetnikov njegovo mesto v Šmariji.

(V Mariboru) imamo novo c. kr. kaznilnico za moške jetnike in vsled tega se osnuje v soboto, dne 2. maja posebno društvo v tem namenu, da skrbi za tiste jetnike, ki so svojo kazen prestali. Njim je treba potem službe, v kateri se poboljšajo in postanejo zopet pošteni udje človeške družbe. Tako društvo je torej vse hvale vredno.

(Neizprosljiva smrt) pobrala je v preteklem meseci najboljšega korenjaka Anton Jošta, po domače Cesarja, kmeta v Gotovljah v Savinjskeji dolini. Zapustil je čvetero žalujočih otrok in ženo. Mož je bil značajan katoličan, nevpogljive slovenske korenine in še le v 48. letu svoje dobe. Bodi mu zemljica lahka in naj počiva v miru!

(Za slov. dijake) v Gradci je daroval g. dr. Jarnej Glančnik, odvvetnik v Mariboru, 100 gld. in slavna posojilnica v Celji 50 gold.

(Vojaške vaje.) Letos se pokličejo k vojaškimi vajam rezervisti iz leta 1886, 1884 in 1882; vrhu teh pa še tudi tisti, ki se jih lani niso vdeležili. Začnejo pa se vaje dne 6. maja.

(Ameriške jagode.) Na Drvanji v slov. goricah rastejo pri g. Petru Tomažiči jagode, ki jih je prinesel leta 1885 iz Amerike. V Ameriki dozoriijo pred, pri nas pa po sv. Vidu. Jagode so debele, kakor orehi in raste jih na štirjaškem sežnji 16 do 17 listrov.

(Iz Ptuja.) Mesar Franc Blažič izročil je že minolega leta svojo mesarijo nekemu Janezu Senekovič v Mariboru. Blažič pravi, da je on samo Senekovičev poslovodja, da za tega živino kupuje in meso prodaja. To si naj tisti zapomnijo, ki imajo z Blažičem opraviti!

(Sejem.) Zadnjo soboto je bilo cicer slabo vreme, vendar pa se je na sejmišči v Mariboru veliko prodalo vsacega blaga, kar ga pride v tem času na prodajo. Do 10. ure je bil ži skorej ves trg prazen, da-si je bilo v jutro na njem vse polno žita, sala, krompirja.

(Zblaznela) je dekla Al. Hölzel iz Št. Ilja v slov. goricah ter so jo v Mariboru prijeli pa odpeljali v Gradec v preiskovanje.

(Nesreča.) V rudninskih jamah v Hrastniku in v Trbovljah ne preteče skorej noben teden, da bi se ne ponesrečilo v njih po več delalcev. Tako sta se v dveh dnevih zadnjega tedna močno poškodovala dva v Hrastniku in eden v Trbovljah. V teh jamah je po takem nevarno delo.

(Tolovajstvo.) V noči od sobote do nedelje je vdrl čevljar I. Schwab, ki je prišel še le malo tednov prej iz kaznilnice v Gradci, v klet krčmarja I. Zechnerja v kor. predmestji v Mariboru. Ker ga je krčmar v tem zasačil razparal mu je zlodej na to trebuh in še potlej je razsajal zoper redarja, ki ga je vklepal in z veliko silo so ga spravili pod ključ.

(Tatvina.) V Gornje-Radgonskem okraji se je v zadnjem tednu kradlo skorej vsako noč, najbolj pa kure, kože i. t. d. Ukradene živali so pa potlej tatje neki v Mariboru prodali.

(Duhovniške spremembe.) Župnijske skušnje so delali v tem tednu č. gg. kaplani: Val. Čepin iz Zreč, Fran Črnenšek iz Vidma, Jože Dekort iz Brežic, Janez Kozinc iz Kostivnice, Blaž Kukovič iz Čadrama, Andrej Podhostnik iz Mozirja, Jurij Purgaj iz Rogatca, Marko Štuhec iz Laporja in Andrej Zdolsek iz Št. Martina na Paki.

Loterijne številke:

Gradec 25. aprila 1891	16, 69, 18, 43, 62
Dunaj " "	69, 39, 65, 36, 11

Karol Soss, „k kmetu“,
v Graškem predmestji št. 9
v Mariboru,

priporoča za letno dobo svojo veliko zalogo po najnižjih cenah. 2-4

Velika žganjarija R. Wieser-ja
v Hočah (Kötsch)
prideluje in razpošilja najboljšo in najcenejšo žganico. 6

Največji uspeh! Poskusite in sodite!

Vničavajoči
TORD-TRIPE

vkonča podgane, miši in krte, ne da bi bila nevarnost za domače živali.
Zavitek à 50 kr. in 1 gld.

A. Cousseau, Traverse Gazzino 5, Marseille.
V Mariboru: Glavna zaloga pri Edvardu Rauscher, droguistu. 8-13

Priden samostalen kovač

se sprejme v novopostavljeno, z vsem potrebnim kovaškim orodjem oskrbljeno kovačnico in s stanovanjem vred pod ugodnimi pogoji. Več pové **Jožef Mursa**, veleposestnik v Krapju pri Ljutomeru. 1-3

Razumnim možem

v starosti od 25—40 let, neoženjenim, zdravim in krepkim, ki so nemškega in tudi slovenskega jezika v besedi in pisavi popolnoma zmožni, in morejo dokazati, da je bilo njihovo dosedajno življenje neomadeževano, ter da je njihovo gmotno stanje vredjeno, ponuja se z oddajo službe **potovalnega zastopnika**, kateri službi bi se morali zavsem posvetiti, in s katero je združena stalna plača s stranskimi dohodki, prilika, ako se njih sposobnost dokaže, zagotoviti si sigurno in stalno bodočnost.

Za to službo se pa naj le take osebe potegujejo, katere vsem tem zahtevam vstrezajo in ki imajo veselje do potovalnega posla in so vajene, svoje dolžnosti z resnostjo, pridnostjo in žilavo vstrajnostjo izpolnjevati, pri čemer se pa tudi brezmadežno obnašanje zahteva.

Lastnoročne, nemško in slovensko pisane prošnje, katerim se morajo priložiti prepisi spričeval, se naj pošljejo pod „11.471“ v Gradec, poste restante. 4-5

Harmonična zvonila

z jarmi vred proti poroštvu, da so dobro vglasbena in iz najfiniše robe.

Zvončke za na steno, zvončke za službo v cerkvi, za 3, 4, 5 glasov po 6, 8, 10 fl. eden. Dalje:

Cerkvene svetilnike

lustre, svetilnice, svetilnike za na steno, kanontablice, masivne iz zmesi zlata podobne po izvrstno okusnih modelih lite, ki se krasno svetijo, kakor bi zlate bile, in so trpežne za več, kakor 100 let, solidno delane in jih po nizkeji ceni priporočuje

Albert Samassa

c. k. dvorni zvonar in fabrikant strojev in gasilnega orodja
v Ljubljani.

Podrobne cenilnike dopošilja brezplačno in franko. 1

Oznanilo.

V najem vzeti želi hišo za trgovino na sposobnem kraju. Ponudbe naj se blagovolijo poslati uredništvu „Slov. Gospodarja“. 1-2

Kupim 40 kokoši in enega petelina, enoletnega, brez repa takozvane putrove kokoši,

Josip Robič,
perutninar v Mariboru. 1-2

Janez Erhart, 2-3

c. in kr. dvorni puškar v Mariboru ob Dr. grajske ulice 6

priporoča svojo veliko zalogo lovskih pušk, ki se zadej nabijajo od 16 gld., in revolverjev od 3 gld.

Vsa popravila izvršijo se solidno in točno.

Karl Pirch-ova

ključarska delavnica

Maribor, grajske ulice (Burggasse) št. 28

priporoča

proti vlamu in ognju
varne blagajnice,
kakor tudi svoje
škrinjice (kasete)

in proti vlamu zavarovane

ključanice

na najboljši način izdelane,

isto tako **dverne zapore,** brezhrupne, posebno za vhodna vrata.

Vsprejemlje vsakovrstna ključarska dela, strelovođe, hišne telegrafe itd. itd. 6 20

✎ Nizka cena. Vestno delo. ✎

Protin, revma,

trganje po udih, izpadanje lasov, ohromenje, bolezni v želodci in živecih se ne odstranijo s skrivnostnimi zdravili, temveč z mojim iz močnega, planinskega vina destiliranim **konjakom,** kateri se je poskusil kot najboljše duha in telo okrepaajoče in čudno delujoče zdravilo. Steklenica 1 fl. 20 kr. 4 steklenice se franko razpošiljajo. Se dobijo le naravnost pri 8

Benediktu Hertl, graščaku v Goliču pri Konjicah.

Franc Kager,

pasar in bronovinar v Mariboru,

Viktringhofove ulice št. 13.

priporoča se za izdelovanje vsakovrstnih cerkvenih reči iz srebra, pakfona in bronza, po vsakem narisku.

Pozlačenje in posrebranje, kakor tudi vsi v to stroko spadajoči popravki izvršujejo se po ceni, točno in solidno. 1-3

Za vinogradnike!

Priporočam svoje dobro izdelane

Vakuum-Peronospora-brizgalnice

bakrene, znotraj pokositrene z zaklopko. Komad 14 fl. Ako kdo vzame 6 komadov, dobi 7% popusta.

✎ Vnanja naročila proti povzetju ali gotovini. ✎ 6

S spoštovanjem 6

Albert Fiebiger,

kotlar, Maribor, koroške ulice.

Dr. Rosa-jev zdravilni balzam

je več, kakor 30 let znano, prebavljanje, tek in odhod vetrov pospešujoče brez bolečin delujoče

domače zdravilo

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Vsi deli zavitka imajo natisnjeno zakonito zavarovano varstveno znamko.

Zaloge blizo v vseh lekarnah Avstrijsko-Ogerskega.

Tukaj se tudi dobi

Praško domače mazilo

pospešuje očiščenje in zacelenje ran na izvrsten način ter potolaži bolečine.

V škatljah à 35 kr.

in 25 kr.

po pošti 6 kr. več.

Vsi deli zavitka imajo pritisnjeno zakonito zavarovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

B. Fragner v Pragi

št. 203-204, Kleinseite, lekarna pri „črnemu orlu“.

✎ Zdravila razpošiljajo se vsaki dan. ✎

Potrtega srca naznanjam s tem v lastnem imenu in imenu sinov mi: Vladimira, Jaroslava, Bogumila, Egona in Avgusta svojim milim rojakom, osebnim znancem in vernim prijateljem, da mi je blagosrčna moja žena, odnosno dobra mati

Marija Žitek, roj. Eisenbach,

po dolgovem, hudem in težavnem boleovanju 21. dne meseca aprila v Gospodu nmrla.

Bodi nji pokraj sina, Dragutina, zemljica lahka!

V Ljubnu v Gornje-Štajarskem, na Jurjevo leta 1891.

Josip Žitek.

Služba organista in mežnarja.

Pri proštjski in mestni župnijski cerkvi v Ptuji se s tem razpiše služba cerkvnika in organista. Prošnje se naj pošiljajo cerkvenemu predstojništvu do 20. maja t. l. Zatevaja se izurjenost v cerkvenem petji, ročnost v orgljanji in koralu in krščansko mišljenje. Več se izve pri mestnem župnijskem uradu v Ptuji. 2-2

Orgljavec in mežnar, 2-3

kateri že skozi sedem let pri cerkvi majhne fare slušbuje, želi službo v večji fari. On je je 30 let star, samičen in spreten v orgljanju. On zamore tudi Cecilijansko petje gojiti, ozioroma vpeljati, ako se želi. Dotične ponudbe se blagovoljno pošljejo v upravništvo tega lista.

V najem se da ali proda hiša s 3 sobami, 2 kuhinjami, hlevom za živino, veliko delavnico za vsako rokodelstvo, z velikim vrtom, rodovitnim travnikom 1½ orala velikim, nekaj sadnega drevja, dva orala hoste. Posestvo je v Rogačkem trgu ter je pripravno za vsako rokodelstvo.

Natančna pojasnila daje Filip Galun, mizar v Rogaci. 3-3

Turnska ura.

Prav težka in močna cerkvena ura, katera četrtine bije je zgotovljena in na prodaj; teže ima čez 5 centov in bo za 100 let trpela. Ravno tako tudi velike orglje blizo dodelane z 16 spremeni. Vse se po nizki ceni proda v dveh obrokih pri Franc Rateju na Ponkvi pri juž. žel. 3-3

Franc Dolenc

v Mariboru

v Graškem predmestju, Tegetthoff-ove ulice št. 21.

Velečastiti duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu priporočam svojo, s popolnoma novim in modnim, suknenim, platnenim, volnatim za ženske obleke, in kurentnim blagom, dobro založeno trgovino in zagotavljam vsacemu najcenejšo in pošteno postrežbo.

K obiskovanju uljudno vabim ter se priporočam z odličnim spoštovanjem

Franc Dolenc.